

Infobrochure schooljaar 2020-2021

Opleidingstraject Ervaringswerker GGZ en Verslavingszorg

90 studiepunten

VOOR WIE IS DEZE OPLEIDING

Deze opleiding richt tot studenten met patiënt- of cliëntervaringen in de geestelijke gezondheids- of verslavingszorg die zich willen professionaliseren in hun vrijwilligerswerk of die zich willen omscholen naar een beroep als ervaringswerker in de geestelijke gezondheids- of verslavingszorg.

Ben je kandidaat student, dan verwachten we:

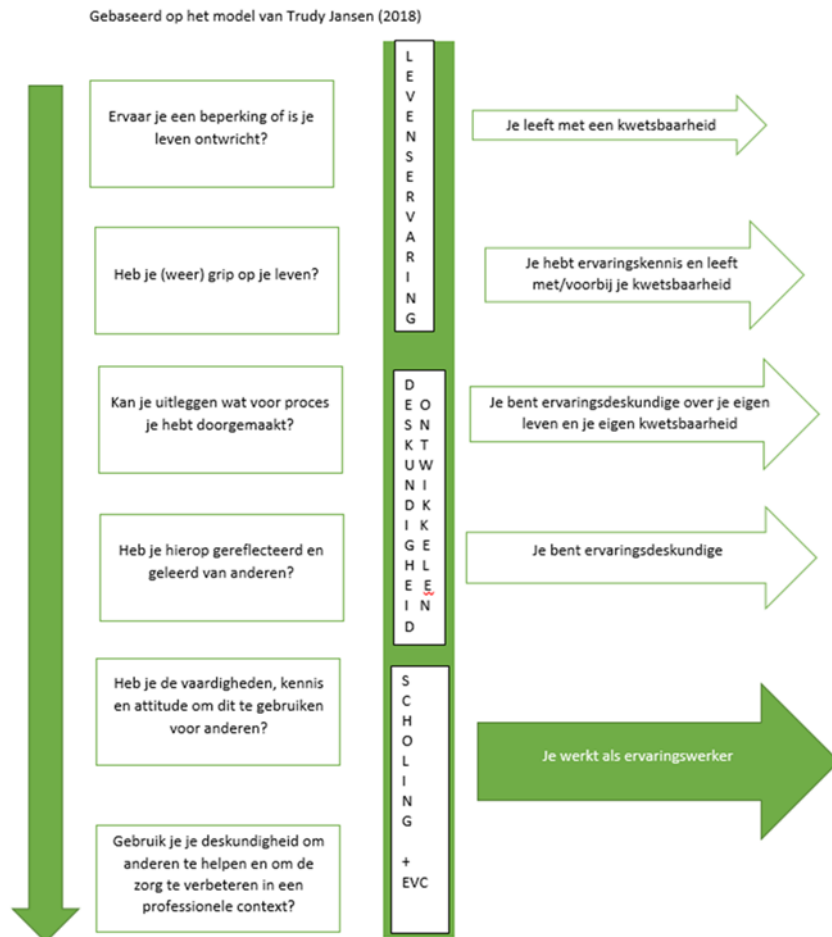
- dat je over een ervaring in de geestelijke gezondheids- of verslavingszorg beschikt en reeds gevorderd bent in het eigen herstelproces;
- dat je gemotiveerd bent om jouw ervaringsdeskundigheid functioneel te leren inzetten voor het herstel van anderen;
- dat je je engageert bij een patiëntenvereniging of andere relevante organisatie of dienst, hetzij als vrijwilliger, hetzij als betaalde kracht.

Iedere persoon heeft unieke ervaringen. Wanneer deze ervaringen in een veilige omgeving worden gedeeld met andere personen met gelijkaardige ervaringen wordt er verbinding gemaakt en kan er erkenning en herkenning optreden.

Niet iedereen met een psychische kwetsbaarheid is een 'ervaringsdeskundige' of een 'ervaringswerker.' De verschillende concepten ervaringskennis, ervaringsdeskundigheid en ervaringswerker dienen onderscheiden te worden.

Ervaringsdeskundigheid wordt opgebouwd door ervaringsleren. Dit omvat een persoonlijk groeiproces dat men kan verwerven via scholing/training of ander uniek traject. Het gaat hierbij om een proces van verbreding, van verdieping en verwerking. Dit bewust verwerkingsproces is nodig om te kunnen spreken van ervaringsdeskundigheid.

Een ervaringswerker in de gezondheidszorg moet deskundig zijn in:

- Het omgaan met zijn eigen lichaam, zijn geest, zijn gedrag en zijn eigen manier van doen, zijn eigen leven en zijn eigen herstelproces
- Het omgaan met hulpverleners
- Het omgaan met maatschappelijke reacties
- Het omgaan met cliënten
- Het professioneel inzetten van zowel de persoonlijke als gedeelde kennis ten behoeve van anderen

Ervaringswerkers zijn ervaringsdeskundigen die ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid op een professionele manier inzetten. Om ervaringswerker te kunnen worden moet je aan bepaalde eisen voldoen. Je hebt jezelf als het ware 'kundig' gemaakt om je eigen ervaringen en die van anderen te kunnen toepassen in een bepaalde (beroeps)praktijk.

INFO PROGRAMMA

SOCIAAL WERK	SPECIFIEK ERVARINGSWERK	
Inzicht in mens en samenleving (conceptuele leerlijn)	Werkveld verkennen en verdiepen (conceptuele leerlijn)	Werkplekleren (ervaringsreflectieleerlijn)
Algemene psychologie (3 sp) Organisatieleer (3 sp)	Identiteit en werkveld (3 sp) Beroepsethiek (3 sp) Recht en beleid GGZ (3 sp) Ontwikkelingsgerichte psychopathologie (5 sp)	Beroepspraktijk 1 (10 sp – 150u) Beroepspraktijk 2 (14 sp – 300u)
Trainen van vaardigheden (vaardigheidsleerlijn)	Trainen van vaardigheden (vaardigheidsleerlijn)	Werkplekleren (integratieleerlijn)
Mondelinge communicatie (3 sp) Schriftelijke communicatie (3 sp) Bemiddelen (3 sp)	Sociaal agogische vaardigheden (3 sp) Psychosociale hulpverlening (6 sp) Systeemgericht werken (5 sp) Herstelgericht werken (6 sp)	Projectwerk (8 sp) Integratieproef EW GGZ (6 sp)
Greep krijgen op studie en loopbaan (regieleerlijn)		
Zelfzorg (3 sp)		

Algemeen

INZICHT IN MENS EN SAMENLEVING

Algemene psychologie (3sp)

Je verwerft inzicht in belangrijke psychologische basisprocessen: sensatie, perceptie, conditionering, intelligentie, emotie, motivatie, persoonlijkheid. De basisprocessen worden verder uitgewerkt naar meer complexe situaties: kijken naar jezelf en de wereld, denken over jezelf en de wereld, probleembestending en probleemoplossing.

Organisatieleer (3sp)

Je kan dit opleidingsonderdeel (OPO) enkel volgen indien je geslaagd bent voor Beroepspraktijk 1.

Je leert gericht kijken naar een/jouw organisatie. Je verwerft inzichten en vaardigheden om de organisatie te analyseren en een organisatiediagnose op te stellen. Je maakt kennis met theoretische kaders over organisatieverandering en met een aantal technieken om aan organisatieverandering te werken.

TRAINEN VAN VAARDIGHEDEN

Mondelinge communicatie (3sp)

Je verwerft inzicht in jouw communicatieprofiel en ontwikkelt een communicatieve houding. Je leert effectiever communiceren in de werksetting. Je oefent in het spreken, luisteren en opkomen voor jezelf. Je staat stil bij specifieke communicatieproblemen zoals het spreken vanuit verschillen (cultuur, man-vrouw, sociale achtergrond,...).

Schriftelijke communicatie basis (3sp)

Je krijgt inzicht in het proces van schriftelijke communicatie en je leert hoe je een schriftelijke boodschap systematisch kunt voorbereiden en uitvoeren. Je leert een communicatiestrategie ontwikkelen en een schrijfschema opstellen. Je maakt veel schrijfoefeningen rond werken met alinea's, verslag- en briefschrijven volgens de BIN-normen,

Bemiddelen (3sp)

Je leert op een bemiddelende manier tussenkomen in een conflict. Je krijgt inzicht in de geschiedenis én ideologie van bemiddeling en begrijpt op welke manier bemiddelen zich verhoudt tot andere methodieken.

Je leert om naar verbindingen te zoeken waar er ogenschijnlijk alleen verschil lijkt en om je als procesbegeleider op te stellen. Je leert mensen uitnodigen, stimuleren en helpen zoeken naar eigen oplossingen.

SPECIFIEK ERVARINGSWERKER

WERKVELDVERKENNING EN VERDIEPING

Identiteit en werkveld (3sp)

Dit OPO focust op het "wat en hoe" van ervaringsdeskundigheid en op de rol en de functie van de ervaringswerker. Het uitgangspunt is "Herstellen doe je zelf, maar niet alleen". Er wordt stilgestaan bij herstel en het eigen verhaal van cursisten. Thema's zijn: modellen van herstelgericht werken, het omgaan met stigma's en het inzetten van ervaringsdeskundigheid in de sector GGZ en verslavingszorg.

Recht en beleid (3sp)

In dit OPO maak je kennis met het algemene juridische kader binnen GGZ, dwang en drang in de zorg, internering, beroepsgeheim en aangifteplicht. Daarnaast krijg je inzicht in de organisatie van de GGZ in België, Vlaamse en Federale bevoegdheden, vermaatschappelijking van de zorg binnen artikel 107. Er is ook specifieke aandacht voor hiaten in de hulpverlening, actuele thema's in de GGZ.

Beroepsethiek (3sp)

Kennismaking met ethische kaders van waaruit nagedacht kan worden over ethische vraagstukken, zoals het omgaan met wilsbeschikking, vrijheid, toestemming en dwang. De volgende ethische vraagstukken zullen eveneens aan bod komen: het beroepsgeheim, de wet op de privacy, omgaan met patiëntrechten, bemoeizorg en aanklappende zorg, morele besluitvorming, seksualiteit, zingeving en hoop.

Ontwikkelingsgerichte psychopathologie (5sp)

Dit OPO kan je pas volgen na algemene psychologie.

Je doet kennis op over verschillende psychische ziektebeelden (zoals persoonlijkheidsstoornissen, verslavingszorg, bipolariteit, dementie,...). Je leert enkele belangrijke ontwikkeling dynamische begrippen kennen om de oorsprong van enkele psychische aandoeningen beter te begrijpen.

Je leert hoe je als ervaringswerker kan omgaan met diverse psychische klachten en welke mogelijke behandelingen en therapieën er hierrond bestaan.

TRAINEN VAN VAARDIGHEDEN

Psychische eerstelijns hulp : Sociaal agogische vaardigheden (3sp)

Je leert jezelf zien als facilitator voor agogische veranderingsprocessen, ondersteund door inzichten over emancipatorisch werken en het krachtgericht en verbindend werken. Je leert bij over zelfmanagement, stresshantering en timemanagement. Je leert persoonlijke leerdoelen stellen en je leert over jezelf te reflecteren.

Je verwerft inzicht in macht als neutraal begrip en in empowerment als paradigma voor de krachtgerichte basishouding in contacten met cliënten. Je maakt kennis in het werken met hulpverleners en organisaties en ontdekt veranderingsstrategieën op het niveau van de samenleving.

Psychosociale hulpverlening (6sp)

Dit OPO kan je enkel volgen na mondelinge communicatie. Je leert om cliëntgericht te communiceren op een krachtgerichte en herstelondersteunende manier. Basismodellen zoals verbindende communicatie en oplossingsgericht werken komen aan bod. In deze eenheid oefen je in de methodieken van de motiverende gespreksvoering en coaching, assertiviteit en omgaan met hevige emoties.

Systeemgericht werken (5sp)

Je kan dit OPO slechts volgen na Identiteit en werkveld, Mondelinge communicatieve vaardigheden, Sociaal-agogische vaardigheden en beroepspraktijk 1

Je krijgt een brede initiatie in een denk- en werkmodel voor ervaringswerkers vanuit de systeemtheorie. Deze theorie stelt de beïnvloeding tussen mensen centraal in het zien en verstaan van menselijk gedrag. Via kaders, cases en oefeningen ga je de systeemvisie integreren in het kijken naar individuen/gezinnen en in de analyse van je eigen werkcontext.

Herstelgericht werken (6sp)

Je kan dit OPO enkel volgen na Identiteit en werkveld.

We bouwen verder op de kennis en vaardigheden vanuit het OPO Identiteit van de ervaringswerker en gaan verdiepend in op de ervaringsdeskundigheid t.a.v. cliënten en hulpverleners. De eenheid behandelt onder meer de herstelbenadering en herstelondersteunende zorg, empowerment en de krachtenbenadering, presentie, maatschappelijke participatie en sociale inclusie.

De focus ligt op methodisch werken als ervaringswerker en is gebaseerd op de SRH-methodiek, sociologische inzichten en algemene principes van oplossingsgericht- en krachtgericht werken.

Er is specifieke aandacht voor inclusie en participatie; sociale ongelijkheid, emancipatie, diversiteit, uitsluiting, stigma, ...

WERKPLEKLEREN

Projectwerk (8sp)

Je werkt, in opdracht van een organisatie in de GGZ en/of verslavingszorg. Je doet dit in een projectgroep met collega-studenten en wordt hierin begeleid door een docent.

Je leert planmatig een project opzetten. Je oefent in het plannen en programmeren vanuit een open doeloriëntatie en in de toepassing van diverse methodische modellen en didactische werkvormen.

Al doende leer je creatief probleemoplossend denken en aan de probleemoplossingen creatief vorm geven. Je leert creatief activiteiten ontwikkelen.

Beroepspraktijk 1 (10sp)

Dit OPO is enkel toegankelijk voor studenten na Zelfzorg, Identiteit en werkveld, Mondelinge communicatie en Sociaal-agogische vaardigheden en Beroepsethiek.

Via een stage van 150 uur op de werkvloer van de GGZ of verslavingszorg maak je kennis met de functie en de opdrachten van ervaringswerker. Bedoeling is dat je observerend en beginnend participierend mee werkt in een dienst, netwerk, organisatie, ziekenhuis,

Tijdens individuele en groepssupervisies op school en via reflectieopdrachten sta je stil bij de opgedane ervaringen en inzichten en leer je vaardigheden en een gepaste professionele houding te ontwikkelen.

Beroepspraktijk 2 (14sp)

Dit OPO is enkel toegankelijk voor cursisten die geslaagd zijn voor Beroepspraktijk 1 en daarnaast de OPO's Herstelgericht werken, Systeemgericht werken, Projectwerk.

Via een stage van 300 uur op de werkvloer vergroot je je expertise, professioneel en systematisch handelen als ervaringswerker.

Tijdens individuele en groepssupervises op school en via reflectieopdrachten sta je stil bij de opgedane ervaring en inzichten. Deze eenheid volg je bij voorkeur in combinatie met je integratieproef

Integratieproef (6sp)

De integratieproef vormt de afsluitende toetsing van je opleidingstraject. Het situeert zich op de integratieleerlijn: je verwerkt en integreert ervaringen, reflecties, concepten, visie en vaardigheden. Het afstudeerproject is ook nauw verweven met je eigen praktijk op het werkveld. Het wordt daarom aangevat parallel of na het doorlopen van het laatste blok beroepspraktijk (BP 2)

De integratieproef is een persoonlijke opdracht aan het einde van je opleidingstraject. Je doorloopt daarbij volgende stappen:

- je vertrekt vanuit een probleem- of vraagstelling die is gekoppeld aan jouw praktijkervaringen uit het werkveld
- je analyseert de probleem- of vraagstelling, belicht ze vanuit verdiepende literatuur én vanuit eenheden uit de opleiding
- je komt tot een onderbouwde aanbeveling voor het omgaan met de probleem- of vraagstelling
- je verwerkt de probleem- of vraagstelling, analyse en aanbevelingen in een schriftelijk werkstuk of eindwerk
- je presenteert en verdedigt jouw eindwerk voor een jury in aanwezigheid van medecursisten.

Greep krijgen op je studie en loopbaan

Zelfzorg (3sp)

Voor het OPO zelfzorg gaan we op zoek naar gerichte tools en hulpmiddelen om je zelfkennis en zelfinzicht te vergroten waardoor je ten volle de regie leert opnemen over je eigen studieloopbaan en waardoor je jezelf als instrument op een professionele manier leert inzetten. Je volgt zelfzorg bij de start van je opleiding.

STUDIEKOSTEN

Meer informatie over de studiekosten: cursus- en inschrijvingsgeld, studietoelagen Vlaamse Gemeenschap en studiefinanciering door de Sociale Dienst

Cursusgeld

Het cursusgeld betaal je bij registratie op het secretariaat. (4 euro/ studiepunt)
Het cursusgeld dekt alle basiskosten van cursusmateriaal, fotokopieën en handboeken. Bij een enkel opleidingsonderdeel ligt het cursusgeld iets hoger omwille van het duurdere handboek. Voor een leertraject van 30 SP betaal je ongeveer 120 euro cursusgeld.

Inschrijvingsgeld

Het inschrijvingsgeld hangt af van je statuut als niet-beursstudent, bijna-beursstudent of beursstudent. Dat statuut wordt bepaald door je inkomensgrens en gezinssituatie (zie <https://www.studietoelagen.be>).

Het inschrijvingsgeld is samengesteld uit twee delen: een vast bedrag en een bedrag per studiepunt.

In 2020-21 bedraagt het inschrijvingsgeld (zie <https://www.ucll.be/studeren/inschrijven/studiegeld>) :

	vast gedeelte	variabel gedeelte
Beursstudent	111,90 €	€ 0 per studiepunt
Bijna-beursstudent	245,20 €	€ 4,30 per studiepunt
Niet-beursstudent	245,20 €	€ 11,70 per studiepunt

Een voorbeeld: een beursstudent die inschrijft voor 40 studiepunten, betaalt 111,90 €. Een niet-beursstudent betaalt 245,20€ + (40 studiepunten x 11,70€) = 713,20 €.

Van zodra UCLL jouw online inschrijving verwerkt heeft, ontvang je een eerste factuur voor het **vast** gedeelte. Nadat de administratieve verwerking van jouw ISP rond is, volgt een tweede factuur voor het **variabele** deel.

Sociale dienst

Onze opleidingen en hogeschool werken nauw samen met de **Sociale Dienst** van KU Leuven. **Bij hen kan je laten berekenen voor welk inschrijvingstarief (beurs, bijna-beurs-, niet-beursstudent) jij in aanmerking komt.** Neem jouw laatste aanslagbiljet en jouw ISP voor 2020-21 mee. Daarnaast helpt de Sociale Dienst je graag verder met al je vragen rond studiekosten, studiefinanciering en sociaal statuut.

De **studietoelage** (beurs) van de Vlaamse Gemeenschap kan pas officieel aangevraagd worden vanaf 1 augustus. Dit belet niet dat je bij het volledige online inschrijven aankruist dat je, gegeven jouw inkomensgrens, (vermoedelijk) beursstudent zal zijn. Blijk je achteraf toch geen recht te hebben op een studiebeurs, dan zal je van de hogeschool een bijkomende factuur ontvangen om het verschil in inschrijvingsgeld bij te passen. Uitbetalingen van studiebeurzen gebeuren ten vroegste in september. De Sociale Dienst biedt ook zelf extra financiële steun in bepaalde situaties.

Je vindt de Sociale Dienst in het Van Dalecollege in de Naamsestraat 80 te Leuven. Neem gerust telefonisch contact op via 016 32 44 28 of via e-mail: socialedienst@kuleuven.be. Meer info: <https://www.kuleuven.be/studentenvoorzieningen/socialedienst>

Attesten derde betalersregeling

Wordt jouw opleiding door een andere instantie betaald (VDAB, werkgever, OCMW, ...), dan dien je hiervan een attest of verklaring voor te leggen wanneer je op het CVO-secretariaat komt inschrijven. **Vraag** het attest of de verklaring dus **tijdig aan** bij de derde betaler. De **naam, adres en het rekeningnummer** van de derde betaler moeten vermeld zijn.

Opleidingscheques, BEV en VOV

Ben je werkend, dan kan je, indien je aan bepaalde criteria voldoet, gebruik maken van Betaald educatief verlof (BEV) of Vlaams opleidingsverlof (VOV). Vanaf 1 september 2019 vervangt het VOV het vroegere BEV. Meer informatie hierover vind je op <https://www.werk.be/online-diensten/vlaams-opleidingsverlof>. Met vragen over BEV, VOV of opleidingscheques kan je steeds op het secretariaat terecht bij **Agnes De Puydt** (agnes.depuydt@ucll.be).

VOORBEREIDING INSTAPGESPREK

Alvorens je je als nieuwe student kan inschrijven, nodigen we je uit op een infomoment en vervolgens op een instapgesprek over jouw motivatie en verwachtingen en het aanbod van de school. Voor het instapgesprek maak je een afspraak met Grace Verween grace.verween@ucll.be.

Vorbereiding instapgesprek:

- Waarom wil je starten met deze opleiding?
- Denk je dat je ver genoeg staat in je eigen herstelproces om te leren hoe jij je verhaal functioneel kan inzetten om het herstelproces van anderen te ondersteunen, motiveer waarom wel? Waarom niet?
- Beschrijf je 'ideale job' als EW, wat wil jij gaan doen in het werkveld?
- Wie of wat zijn de steunbronnen in je leven?

Stuur deze voorbereiding door naar de coördinator één week voor je afspraak.

Breng bij een eerste inschrijving steeds volgende documenten mee:

- jouw identiteitskaart of een bewijs van wettig verblijf;
- een kopie van jouw diploma secundair onderwijs (indien behaald);

Het aantal inschrijvingen per eenheid is beperkt. We respecteren de volgorde van aanmelding.

Indien je geen diploma secundair onderwijs hebt moet je een toelatingsproef doen. Praktische richtlijnen en afspraken worden gemaakt tijdens het instapgesprek.

PRAKTISCHE INFO LESDAGEN/LOCATIE

Alle lesdagen gaan door op de sociale school, Groeneweg 151, 3001 Heverlee

Van 9u15 tot 16u10 (maandag tem zaterdag)

De concrete planning van de opleidingsonderdelen ontvang je tijdens je instapgesprek.

Omwille van de corona crisis zullen alle instapgesprekken online doorgaan via MS Teams

<https://support.office.com/nl-nl/article/welkom-bij-microsoft-teams-b98d533f-118e-4bae-bf44-3df2470c2b12>